

„Stajerc“ izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krome, za pol in četrt
leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost pošt-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuj, gledališko po-
stopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubiti!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 9.

V Ptuj v nedeljo dne 26. februarja 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Prvaški polom na vseh krajih.

(Telegram.)

Zdaj šele se je izvedelo, da so pri groz-
nemu polomu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani
tudi različne slovenske posojil-
nice na Spodnjem Štajerskem svo-
je znatne vloge izgubile. Tako so
svoje na tisoče in tisoče znašajoče vloge izgu-
bile slovenske posojilnice v Konjicah, Bre-
žicah, Ormožu, Ptuj, Zgornji Ra-
dgoni, Vojniku, Vranskem itd. Le. poso-
jilnica na Vranskem je vrgla čez 100.000 kron
ljubljanjskim prvakom v žrelo in je ta denar
bržkone izgubljen. Prav hudo pa trpi „za-
družna zveza“ v Celju, ki bode vsled
poloma v Ljubljani bržkone 300.000 kron iz-
gubila. Nadalje je cela vrsta slovenskih
posojilnic na Koroškem hudo prizade-
tih. Na ta način mora priti tudi v slov. krajih
Štajerske in Koroške do žalostnih polomov.
Oblast, kje si? Pomagaj vboгим vložnikom
posojilnic, da ne pridejo ob svoj denar!

Veleizdajalski izbruhi.

Gospodarski polomi so prvaški voditelje
malo potrli. Grè se za milijone in milijone ljud-
skega denarja in v takem slučaju ne pomagajo
prazne, čeprav navdušene besede. V življenju je
denar mnogo težji nego fraze. In kar je pošte-
nih ljudi med prvakiimi voditelji, prizna že dan-
es, da je bila dosedanja politika
slovenskega prvaštva zlasti z ozirom
na gospodarsko gibanje napačna
in brezvestna, dostikrat pa tudi
naravnost zločinska. To je danes dej-
stvo, ki ga v resni javnosti nikdo več utajiti
ne more. Ali mladi prvaki, v katerih žilah kroži
nekaj kapljic strastne balkanske krvi, se niti
tega splošnega poloma slovenske
politike ne vstrašijo. Namesto da bi skušali
rešiti, kar se da še rešiti, divjajo naprej še v
hujše ekstreme in vržejo v strupeni brezobzirnosti
zadnje ostanke politične sramote od sebe...
Nagi stojijo prvaki v vsej javnosti in se nam
kažejo do kosti prešinjeni od veleizdajalskih nau-
kov. Roparska in kraljemorilska morala jih je
vpregla v svoj jarem, — tisti klaverni morali so
se vdinjali, katera je danes v peklenskem kotlju
Balkana vsakdanja in ki meče svoje pljunke
vedno ošabneje preko mej naše države...

Pred cesarjevim spomenikom so slovenski
prvaki demonstrirali proti našemu cesarju, av-
strijsko zastavo so označili za „znamenje slo-
venske podložnosti“ in v vojni nevarnosti so
vpili „živio Srbija“... Tudi dni pa se je peljal
srbski kralj Peter, vladar po milosti revolverja,
v obisk v Rim. Na svojem potovanju prišel je
tudi skozi „belo“ Ljubljano, prestolico slovensko.
To priložnost za veleizdajalsko
demonstracijo seveda slovenski
prvaki niso mogli prezreti. In iz-
vršili so to demonstracijo na tako očitni način,

s tako predrznim čelom, da mora pač vso pa-
triotično ljudstvo odločno pro-
testirati! Da je šlo na tisoče od veleizda-
jalcev nabujkanega ljudstva na kolodvor zijala
prodajati, ni čudno. Istotako nikogar ne vne-
mirjati, da se je takrat slišalo par „živio“-kli-
cov, čeprav nimamo Avstrijci prav nobenega
vzroka, pozdravljati tistega Petra, ki nas bi
pred kratkem kmalu v krvavo vojsko dovedel.
Ali srbofilski prvaki so vpili „živio“, ne zato da
bi Petra pozdravili, marveč zato, da bi dokazali
svoje vroče sovraštvo proti avstrijski domovini.
Saj je n. p. dnevnik „Jutro“ pisal: „Za živ-
ljenje kralja Petra se vlada ni bala, ker to ni
bilo v slovenski Ljubljani v nevarnosti; bala se
je le, da bi srbski kralj v Ljubljani kakšne
„živio“-klice čul...“ Nadalje piše „Jutro“, da
je v kljub temu na tisoče gri kralju Petru „živio“
vpilo, da je kralj ostal in z roko pozdravil. List
pravi, da je hotelo slovensko ljudstvo vladarju
„bratskega srbskega naroda“ dokazati, da se
ne vozina tuji zemlji, marveč v slo-
venski deželi... List trdi, da se je to
storilo, čeprav se bode smatralo za simptome
veleizdajalskega gibanja na Slovenskem. Nekdo
je omenil, da je bila to „mobilizacija
izdajalcev“ in listu se to očitno dopade.
Slovenski prvaki so torej na stališču, da Av-
strija ni tuja zemlja za srbskega kralja, da
smo torej na Slovenskem že nekaki podlo-
žniki srbskega krvavega kralja
Petra...

Ni čuda, da se misli tudi že na Srbskem,
da so Slovenci nasprotniki habsburške kro-
ne in sovražniki avstrijske države. Tako je n. pr.
srbski list „Tribuna“ v Beogradu te dni pi-
sala: „Težnje italijanskega naroda, da se mu
povrnejo (!) vse njegove pokrajine,
kot istovetne težnje srbskega naroda, ne bodo
samo garancija za trajno prijateljsko razmerje,
ampak tudi podstava za borbo proti
skupnim neprijateljem...“ Kaj se
pravi to? Srbi hočejo Italijanom pomagati, da
oropajo ti Avstriji Trst, Bozno in Dalmacijo. In
mi na Slovenskem naj bi po želji slo-
venskih prvakov postali veleizdajalci,
da pomagamo italijanskim željam do zmage, da
se razkosi slovensko ljudstvo in
razdrobi avstrijska država!

In zdaj vprašamo: Ali ni to navadno ve-
leizdajstvo? Gotovo, srbski dinarji krožijo
med gotovimi slovenskimi prvaki... Ali slo-
vensko ljudstvo se ne bode dalo nikdar
zapeljati v veleizdajalske sanje...

Dopisi.

Iz Ptujске gore. Dne 12. februarja pusti
znani gorski rihtar Juri Topolovec pri cerkvi
oznaniti: Trški račun je samo tržanom in ob-
činski vsem na razpogled položen! Lepo bi go-
tovo za občinskega predstojnika bilo, ako bi to
resnica bila; pa kaj si hoče Jurček; ker je na-
rodnjak, zato mora po narodnjaško zavijati in še
kako, to naj naslednje vrste označijo. Tedaj k
stvari! Dne 12. februarja so bili računi nazna-
njeni, dne 19. t. m. je že sklical sejo, da naj
občinski odbor račun potrdi. To je že v osmih

dneh! Ja, ja, kje je postavni odlok, kateri pravi:
računi imajo biti 14 dni od dneva naznanitve
na razpolagi?! Če pravi Jurček, da je bilo na-
bito že 31. januarja, ne pride to v poštev, ker
je pri nas navada, da se računi pri cerkvi javno
naznanijo. Kakor že označeno: občinski račun
je bil naznanjen, pa ne na občinsko tablo prilit,
kar je zopet protipostavno. Še lepše pa je bilo
dne 19. t. m., ko grejo trije možje občinske
račune gledat, pa jim Jurček samo knjige izroči
v pregled; na zahtevanje, da naj tudi priloge k
računu priloži pravi, da jih on nima, ampak
Gojkovič, kateri jih ne izroči, ker se boji za
pobotnice; če hočejo, naj grejo k njemu gledat.
Kako je mogoče pod takimi okoliščinami se o
poštenosti računov prepričati? Ker niso mogli
računov natančno pregledati, so se na okrajni
zastop obrnili s prošnjo, da le-ta naj Jurčeka
pouči, da se morajo računi na postavni način
oznaniti in tudi knjigam vse priloge (to je po-
botnice, kakor tudi odborske sklepe, kateri se
računov tičejo) k računom priložiti. — Nekaj
še moram omeniti o duhoviti seji, katera se je
vršila dne 19. t. m. Med drugim je bil trški
račun na dnevnem redu, pri katerem se je ven-
dar en par očitinskih odbornikov našlo, da so
ugovarjali, da se ta račun ne more danes skle-
pati, ker še postavni rok glede pregleda računov
ni potekel. Narodnjaki so sklepali; kaj jih briga
ako se postava prekorači?! Mi jim na tem
mestu povemo, da so prazno slamo mlatili, ker
iz te moke še ne bo kruha! Mi se od narod-
njakov ne pustimo za nos voditi! — Nekaj du-
hovitega še moram omeniti od znanega učitelja
Ivana Klemenčiča; kot narodnjaški odbornik je
zopet izjavil: da občina ne potrebuje inventure,
ker v njo samo šajtrge in drugo občinsko orodje
spada, ko so inventar drugi odborniki zahtevali.
Zato se mora na tem mestu pibiti, kako on
duhovito vpliva na Jurčeka; zatoraj se ni čuditi,
ako ta kozle strelja. Ako se le ta pred vsakim
pošteno mislečim človekom blamira, naj se pri
hauptmanu narodnjaške falirane politike, pri gg.
Klemenčiču in pri Kupčiču zahvali.

Prej je bil Kupčič
klerikalni pristaš!
Sedaj se nam kaže
kot narodnjaški vriskač!

Razbor pri Slov. Gradcu. Ljudstva se je
našelo 666, med njimi dva občinska dojenčka,
katera sta strahovito poučena v špotljivosti,
obrekliivosti in lažeh. Ker je „Stajerc“ resnico
pisal, se sedaj zvijajo dojenčki v mariborski
cunji in kvasioji špotljive reči, namesto da bi
tožili, ako ni resnica. Zahteva Stolznerjeve pesmi!
Li niso vsi tisti od Boga tepeni, kateri so se
tedaj špodelali? Pri neki hiši so dobili od te
pesmi tako poželjenje do mesa, da so sosedu
na prepovedan način ovco vzeli in pojedli; so-
kriv je bil tudi obč. dojenčekov žlahtnik, za
prikuho bi bil skoraj prišel ričet, dobrotljivosti
sosedu se naj zahvalijo. Dve tercijali sta si od
veselja te pesmi obroke omislili, malo da ne
na obč. stroške. Neki odlični kmet se je v
gmotnem oziru zdato posušil, dva je kafa
vzela, zlagatelj je šel od obupa Muro pit. Špot-
ljivi dopisun pa počakaj da ti Bog plati, on ne
plačuje vsako soboto! Kako je krojač F. Lešnik